

Κωνσταντίνος Ζορμπάς
Γενικός Διευθυντής
Ερευνητικού Κέντρου
«Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης»,
Πολιτικός Επιστήμων & Αναλυτής,
Κοινωνιολόγος & Θεολόγος

Κωνσταντίνος
Ζορμπάς

Οι υπεραποδόσεις της επιτυχίας που επισκιάζουν τις μεγάλες επερχόμενες δυσκολίες

Αγαπητοί διοργανωτές, εκλεκτοί συνάδελφοι,
Σας ευχαριστώ για την ευκαιρία να μοιραστώ σκέψεις
γύρω από τον **πυρήνα του τουρισμού**, την **φιλοξενία**.
Η φιλοξενία δεν είναι απλώς μια υπηρεσία, αλλά
ένα **υπαρξιακό** και **ανθρωπολογικό** θέμα. Αφορά
τη σχέση μας με τον **άλλον, τον ξένο, τον άγνωστο**
Θεό, όπως τον χαρακτηρίζει ο Νίκος Καζαντζάκης στην
«Αναφορά στον Γκρέκο». Στην Κρήτη, η φιλοξενία
είναι **τρόπος ζωής** και **συμπεριφοράς**.

1. Ο Υπερτουρισμός: Όρια και Κίνδυνος Χρεοκοπίας
Η σημερινή πραγματικότητα επιβάλλει να θέσουμε **όρια**
σε αυτήν την ατέρμονη φιλοξενία, διότι η απουσία ορίων
μπορεί να οδηγήσει σε **ελλειμματική φιλοξενία**.

Ο Ακατονόμαστος Κίνδυνος

Ο όρος **Υπερτουρισμός**, τον οποίο ακούσαμε ήδη
τρεις φορές, ορίζεται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό
Τουρισμού με βάση δύο κριτήρια:

1. Την **υπερβολική επιρροή στην ποιότητα**
ζωής των μόνιμων κατοίκων.
2. Την **ποιότητα των εμπειριών** των
επισκεπτών.

Όταν αυτά τα δύο επηρεάζονται, έχουμε υπερτουρισμό,

και ναι, τον έχουμε ήδη στην Κρήτη.

Το Μοντέλο της Μονοκαλλιέργειας

Το σημερινό τουριστικό μοντέλο μοιάζει με **επιχείρηση**
που αυξάνει τις πωλήσεις αλλά μειώνει τα κέρδη.

- Οι αριθμοί, ενώ φαντάζουν εντυπωσιακοί,
κρύβουν κινδύνους: Εάν το 2034 φτάσουμε τα
90 εκατομμύρια επισκέπτες, αλλά τα **έσοδα**
ανά επισκέπτη περιοριστούν στα 390€,
ο **τριπλασιασμός των δαπανών** για τη
διαχείριση απορριμμάτων και τη φθορά των
υποδομών, του αέρα και του νερού, είναι
πιθανό να καταστήσει το **ισοζύγιο εσόδων-
εξόδων αρνητικό**.
- Σε αυτή την περίπτωση, η επιχείρηση
που λέγεται τουρισμός **χρεοκοπεί**. Αυτό
συμβαίνει επειδή ο τουρισμός λειτουργεί
ως **μονοκαλλιέργεια**, κάτι που εγκυμονεί
πάντοτε κινδύνους, οδηγώντας μας
στην **«κατάρρα των πόρων»**.

2. Η Λύση: Από την «Επιτάχυνση» στον
«Συντονισμό»

Το πρόβλημα που ζούμε σήμερα είναι η **εποχή της**
επιτάχυνσης, η οποία οδηγεί σε **εξάντληση**—ψυχική
και σωματική. Είμαστε συνέχεια «στην τζούρα» χωρίς
να βλέπουμε οφέλη.

Η Θεολογία του Πεζουλιού

Το αντίδοτο στην εξάντληση και η εναλλακτική λύση
είναι η έννοια του **Συντονισμού**. Ο συντονισμός
είναι η **αντιμετώπιση του κόσμου**—ανθρώπων,
πραγμάτων, ύλης, φύσης και ζωής.

- Ο φιλοξενούμενος πρέπει να πάρει αυτή την
έννοια του συντονισμού, όχι μόνο τρώγοντας
μια καλή γραβιέρα, αλλά **κατανοώντας**
τι κρύβεται πίσω από το φαγητό: τη
συμπεριφορά, τη σχέση μας με τη φύση και
τον **λιτό τρόπο ζωής**. Αυτή είναι η «θεολογία
του πεζουλιού».

Η Τουριστική Βιομηχανία Εκτός Ελέγχου

Η ταξιδιωτική βιομηχανία είναι σήμερα **εκτός**
ελέγχου και έχει μετατραπεί σε «αγώνα προς τον

πάτο». Ο προορισμός, που ξεκινά ως **υψηλής**
ποιότητας για λίγους, μέσα σε μερικά χρόνια
γίνεται **χώρος μαζικής αγοράς**. Η τοπική κοινωνία
αντιδρά, όχι επειδή είναι κατά του τουρισμού, αλλά
επειδή νιώθει ότι **δεν ελέγχει πλέον τον τόπο της**.

3. Προτάσεις για Πραγματική Καινοτομία και
Ανθεκτικότητα

Ο τουρισμός, όσο σημαντικός κι αν είναι, **δεν είναι ο**
μοναδικός δρόμος προς την ευημερία. Η αύξηση
του ΑΕΠ λόγω του τουρισμού σήμερα λειτουργεί
ως **«κόκκινη σειρήνα έκτακτης ανάγκης»**, σημάδι
μιας οικονομίας που αποτυγχάνει σε όλους τους άλλους
τομείς.

Η **πραγματική καινοτομία** βρίσκεται στην **ανάδειξη**

των χαρακτηριστικών που αυξάνουν
τη **διαφοροποίηση** του προϊόντος μας, καθιστώντας
το **σπάνιο** και **περιζήτητο**:

- **Φυσικός Πλούτος έναντι**
Οικοδόμησης: Έμφαση στη διατήρηση
του φυσικού πλούτου έναντι της συνεχούς
καταστροφής του μέσω της οικοδόμησης.
- **Μικρή Κλίμακα**: Έμφαση στη **μικρή**
κλίμακα και στις **τοπικές ιδιαιτερότητες**,
έναντι της μίμησης και της ενσωμάτωσης σε
μεγάλες διεθνείς αλυσίδες.
- **Πολιτισμός και Κουλτούρα**: Διατήρηση και
περαιτέρω καλλιέργεια του πολιτισμού και της
κουλτούρας μας.

Απαιτούμενες Δράσεις

1. **Επαγγελματική**
Εκπαίδευση: Θεωρώ **απαραίτητη** τη
δημιουργία **Σχολής Ξενοδόχων** ή την
ανάληψη **εκπαιδευτικών σεμιναρίων** από
τους ίδιους τους ξενοδόχους, όπως κάνουν οι
μεγάλες αλυσίδες.
2. **Πνεύμα Συλλογικότητας**: Πρέπει
να πολεμήσουμε την **ιδιονομία της**
οικονομίας και να ανακτήσουμε το **πνεύμα της**
συλλογικότητας, το οποίο είναι η ταυτότητα
της Κρήτης.
3. **Συναισθηματική Νοημοσύνη**: Είναι ζωτικής
σημασίας η ανάπτυξη **συναισθηματικής**
νοημοσύνης στη σχέση μεταξύ εργαζομένου
και πελάτη.

Εν κατακλείδι, η λέξη **Αυθεντικότητα** πρέπει να
προστεθεί ως ο **όγδοος άξονας** στις αναπτυξιακές
πολιτικές της Περιφέρειας. Χρειαζόμαστε
έναν **συντονισμένο τουρισμό φιλοξενίας**. Σας
ευχαριστώ.

